

merca **B**ilbao

2 0 1 7

merca(B)ilbao

Beste behin ere, zuekin guztiokin partekatu nahi nuke 2017ko Urteko Memoria: Mercabilbaoren jarduerak eta haren finantzei buruzko informazioa jasotzen ditu, bai eta alderdi sozialak eta ingurumenari dagozkionak ere. Aurten 50 urte bete dira Sozietate honen sorrera formaletik; horietatik 46 etengabeko errendimenduan egin ditu, eta hori bada aski berme begirada etorkizunean jarrita lanean jarraitzeko.

Hain zuzen ere, esperientzia eta etorkizuna osagaiekin eratu dugu 2018-2021 aldirako Plan Estrategikoa, abenduan Administrazio Kontseiluan onartu genuena. Plan errealista eta aldi berean handinahia da, hiru ardatzetan oinarritzen dena: merkatuko instalazioen berrikuntza eta hitzarmen berriak, elikadura-unitatearen jardueraren garapena, eta kudeaketaren berrikuntza, enpresa operatzaileei eta herritarrei orokorrean ematen diegun zerbitzu publikoa hobetzeko.

Presidentearen gutuna

Azken ekitaldiko emaitzek islatzen dute sostengatutako eta onbideratutako kudeaketaren aldeko apustua; ez soilik Mercabilbaoren iraunkortasuna denboran bermatzeko, baizik eta baita merkatuan, merkataritza eta herritarren kontsumo-ohituretan gertatutako aurrerapenetatik datozen erronka berriei heltzeko ere. Enpresa operatzaileek 2021etik aurrera euren jardura Mercabilbaon garatzeko duten interesa ezagutzeko egindako laginketa publikoaren emaitzek ere berretsi dute aurrera egiteko behar hori; enpresa horiek jardura-espazioaren %95 baino gehiago hartzen dute.

Ezingo nuke gutun hau amaitu kudeaketa aurreratuaren, gardentasunaren eta enpresako etikaren aldeko apustu sendoa nabarmendu gabe; horrez gain, kontsumo arduratsua, ingurumenaren zaintza eta gizarte erakundeekiko etengabeko elkarlana dira Mercabilbaoren eguneroko jardunaren inspirazio-iturrietako batzuk.

Lerrook baliatu nahi nituzke, operatzaile, merkatar, hornitzaile, profesional, akziodun eta kolaboratzaileei egindako ahalegina eta eskaintako gogoberotasuna eskertzeko; horiek laguntzen dute elikadura-hiri hau sendotzen eta etorkizuneko Mercabilbaoren proiektu ilusionagarria bultzatzen.

Juan M.ª Aburto Rique

Administrazio Kontseiluko presidentea
Bilboko alkatea

2017an, Mercabilbaoren hurrengo lau urteetarako gida izango den 2018-2021 Plan Estrategikoaren oinarriak finkatu ditugu, nahiz eta ekintza batzuk dagoeneko 2017ko ekitaldian abiatu diren; horiek orain aurkeztuko ditugu, eta planaren abiapuntu arrakastatsua iragartzeko arrazoiak ematen dizkigute. Planak hiru ardatz nagusi ditu: ardatz estrategiko giltzarria, zeinak hitzarmen berrien esleipen-prozesua eta plan zuzentzailearen arabera instalazioen egokitzapena barnebiltzen dituen; negozioaren ardatz estrategikoa, zeinak merkatua jardura eta operatzaile berriekin osatzeko helburua duen —baita birtualekin ere—; eta babeserako ardatz estrategikoa, zeinaren ikus-lerroak elikadura-hiri honetatik eskaintako zerbitzuak nabarmentzeaz eta ezagutzeaz arduratzen diren. Hiru ardatz estrategiko, sei ikus-lerro eta hamalau helburu; horiek, bestalde, hainbat ekintzatan zabalitzen dira. Finean, motor ekonomiko eta sozial honetarako erronka-katalogo eder bat.

Emitza ekonomikoek aurreko urteen ildotik jarraitzen dute. Dena dela, ekitaldi honetan abiatutako azpiegituretako inbertsioen amortizazioek sortutako eragin gehigarria aintzat hartu ostean, betiere; izan ere, etorkizuneko instalazioak edukitzeak denbora, kapitalen erabilera intentsiboa eta pazientzia-dosi handiak eskatzen ditu, lanekin eta merkatuko jardura frenetikoarekin elkarbizitzeko. Nolanahi ere, hiri honetan ohituta gaude etengabe obrak egitera funtzionaltasuna hobetzeko, eta 2017a ez da salbuespena izan alde horretatik. Aldaketak gertatu diren esparrua, ordea, zerbitzuena izan da; esate baterako, garbiketan eta hondakinen kudeaketan, atezaintzan eta segurtasunean. Bi kasuetan, zerbitzuen esleipendunetan gertatu da moldaketa, Bilboko Udalaren kontratazioen testuinguruan izandako lizitazio publikoaren ondorioz; horrek, aldi berean, inplizituki dakartza inbertsioak makinerian eta zerbitzua hobetzeko elementuetan.

MERCABILBAO “Elikadura-hiria”

Mercabilbaotik jarduten duten enpresen negozioari dagokionez, komertzializazioko zifrak aldakorak dira sektorearen arabera. Fruta eta barazkietan lortu ditugu emaitza onenak, iazko datuekin alderatuta zertxobait igoz. Ez da hala izan arrain eta itsaskien sektorean: horien salmentek beherakadan jarraitzen dute, herri eta hirietako arrandegien itxieren ondorioz; horrek herritarren erosketa- eta kontsumo-ohiturak aldarazi ditu. Mercabilbaok arazo honi egin diezaiokeen ekarpen txiki gisa, 2017an prestakuntzako ekintzak abiatu ditugu Mercabilbao Eskolan, harategi- eta arrandegi-sektoreetan; hartara, elikadura-gaietako prestakuntza duten profesionalak jar ditzakegu hiriko merkataritzaren eskura.

Nolanahi ere, ez dago merkataritzarik kontsumorik gabe; horregatik, Mercabilbaotik %35 ugaritu ditugu ikasleei zuzendutako tailer sentesorialak, elikadura- eta kontsumo-ohitura osasuntsuak adin txikienetarik sustatuz. Gainera, sariketa gastronomikoetako parte-hartzea ere handitu dugu, eta kirol ekitaldietako lankidetzari eutsi diogu, betiere, gure nortasun-ikurra zabalteko asmoz: “Zaporetsua, segurua eta osasuntsua”.

Halaber, ingurunearen eta gure enpresa operatzaileen garapen ekonomikoa sustatzeko, beharrezkoa da gure kezkak gure jardura-sektoreetako profesionalen kezekin bat etortzea. Alderdi horretatik, Mercabilbaotik —Bilboko Portuarekin batera—, presentzia aktiboa izan dugu Berlingo Fruit Logistical eta Madrilgo Fruit Attractionen. Azken ekitaldi horren haritik, Bilbao Portekin batera eta Eusko Jaurlaritzaren babespean, kontrako norabidean doan misio komertzial bat sustatu genuen, Amerikako eta Afrikako kontinenteetarako esportatzaile potentzialei gure portu azpiegiturak eta merkatukoak ezagutarazteko.

Gizartearekin eta gure ingurunearekin konprometituta gaude. Ingurumenak kezkatzen gaitu, eta, horregatik, ahalegin handiak egiten ditugu hondakinen kudeaketan, Ibarreta 2000tik ontziak berrerabiliz, eta haiek bereizita jasoz eta botaz, haien balorizazioa eta birziklapena errazteko asmoz. Bestalde, laster iraungiko direlako botatako produktuak gutxitzen ditugu, haiek Elikagaien Bankuari emanaz, egunero bana ditzan behar handiena duten talde sozialen artean; horrela, elikagaien alferrikako xahutzea gutxitzen laguntzen dugu.

Geroz eta birtualagoa den mundu digital batean egonik, berrikuntza-proiektu posibleak identifikatzen jarraitzen dugu; aldi berean, urrats sendoz garatzen goaz gure kudeaketako sistema aurreratua, kalitate eta ingurumeneko ziurtagirien sistema, laneko arriskuen prebentziokoa eta norberaren babeserakoa. Mercabilbao deitzen den ekosistema hau etorkizun lehiakorrago baterako prestatzea da helburua.

Mercabilbaoren espazio guztiaren %95 gainditzen duen jarduera-sektoreetako enpresek adierazitako interesa da honen guztiaren emaitza. Horregatik, esan genezake aski oinarri badagoela datozen hamarkadotan elikadura-hiri hau arrakastaz eraikitzen jarraitzeko, betiere, bezero, langile, hornitzaile eta akziodunei esker eta euren eskutik. Eutsi!

Aitor Argote Ibáñez

MERCABILBAOko Zuzendari Nagusia

1

Merkatuak merkaturatzea

Fruta eta barazkien merkatua

Fruta eta barazkien merkatuak berriz ere eutsi dio hazkundeari 2017an: 219.429 tona fruta eta barazkiko komertzializazio-bolumena lortu dugu, hau da, aurreko ekitaldiko datuekin alderatuta, %0,82ko igoera.

Ahuakateak eta bananak, esate baterako, %15,54ko eta %10,75eko igoera izan dute, hurrenez hurren, aurreko ekitaldiarekin alderatuta; halako produktuek laguntzen dute maila gorenean mantentzen den komertzializazio-zenbatekoa sendotzen. Halaber, barazkiei dagokienez, zenbait produkturen gorakada berretsi ahal izan dugu, esate baterako, maniokarena, zainzuriarena, karduaena edota alberjiniarena. Produktu horiek bi digituko igoerak izan dituzte, eta, horrela, produktu tradizionalagoen jaitsiera leundu dute, esate baterako, tomatearena, lekarena edota azenarioarena.

Prezioari dagokionez, batez besteko prezioa kiloko 1,02 eurokoa izan da, %0,99ko igoera apalarekin. Nabarmentzekoa da alberjiniaren, kuitatxoaren, maniokaren, tomatearen eta lekaren batez besteko prezioaren igoera, bai eta kiwiarena, meloiarena, mahatsarena, marrubiarena eta mandarinarena ere; horiek, bi digituko igoerekin, bermatzen dute merkatu honen amaierako batez besteko prezio orokorraren igoera.

Urte hasieran, lehen hilabeteetan bertan, komertzializazio-bolumena %11,22 igo zen; zifra hori, ordea, otsailean, apirilean eta udako hilabeteetan izandako hazkundeari zifra negatiboak orekatu dute.

Gehien kontsumitzen diren barazkiak honakoak dira, hurrenkera honetan: patata,

tomatea, tipula, letxuga eta piperra. Nabarmentzekoak dira, halaber, batatak, kardua edota maniokak izan dituzten igoerak; azken hori izan da, hain zuzen ere, azken urteotan komertzializazioa portzentualki gehien handitu duen barazkia.

Frutari dagokionez, laranja eutsi dio hegemonia eztabaidaezinari; %1,7ko jaitsiera arina izanda ere, haren 34.719 tona komertzializatu dira, eta, beraz, merkaturatzearen presentzia handiena duen fruta izaten jarraitzen du. Bananak, salmenta-bolumenean %10,75eko igoera izanda, bigarren postuari eutsi dio; haren atzetik, sagarrak ere igoera izan du komertzializazio-bolumenean, igoera apala izan arren.

Merkatuko produktuen jatorria

Mercabilbaon 2016an komertzializatutako produktu guztien %87,36k Estatuan du jatorria, eta %12,64 produktu inportatua da; aurreko urteetako zifren oso antzekoak dira zenbaki horiek.

Aurreko urteetako ezaugarriak jarraituz, Estatuan jatorria duen produktuaren bolumena askoz handiagoa da inportazioko produktuen bolumena baino. Zehazki, ekitaldi honetan, fruta eta barazkien merkaturatzean, Estatuan jatorria zuten 218.381 tona komertzializatu dira; inportatutakoak, aldiz, 38.011 tona izan dira, gehienak Europar Batasunekoak.

Komertzializatutako fruten %22,17 Valentziako Erkidegotik dator; hark lidergoari eusten dio atal honetan. Bere atzetik Kanariar Uharteak eta Katalunia datoz, %15,63 eta %13,44rekin, hurrenez hurren. Ia erkidego guztiek mantendu edota hobetu dituzte euren indizeak; nabarmentzekoa da Kanariar Uharteek goranzko joera sendotu dutela, %1,18ko igoerarekin,

horrek eragina baitu frutaren komertzializazioaren zifra osoan.

Estatuko merkatutik datozen barazkiei dagokienez, Andaluziak kuota irabazten jarraitzen du, eta barazkien hornitzaile nagusi gisa daukan hegemoniari eusten dio, guztien %30,89 ekoitziz; haren ostean datoz Errioxa, %19,93rekin, eta Gaztela eta Leon, ia %16rekin. Euskadik aurten ere handitu du bere ekarpena, %7,32ra igoz.

Frutaren inportazioak zertxobait igo dira aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Nabarmen hazi dira Afrikako inportazioak, nagusiki laranja, baratze-marrubia eta mahatsa bezalako produktuek bultzatuta.

Baratzekoen sarreretan, inportatutako produktuen zifrak zertxobait jaitsi dira. Produktuaren zati handiena Europako Erkidegotik dator; bertakoak dira, batez ere, patatak, tomateak eta azalorea.

Arrain-merkatua

Arrainaren, itsaskien eta itsasoko produktu izoztuen merkatuak 26.963 tonako bolumena komertzializatu zuen 2017an, 2016an erregistratutakoa baino %2,6 gutxiago.

Beherakada nabarmena izan dute izoztutako produktuek: %7,88ko jaitsiera izan dute salmenta kopuruan. Horri arrainaren jaitsiera gehituta —%2,10eko beherakada—, zifra osoaren gaineko eragina handia da, eta ezin da orekatu itsaskien komertzializazioan izandako %1,41eko gorakadarekin; ondorioz, salmenten emaitza okerragoa da 2016an erregistratu genuena baino.

Prezioei dagokienean, joerak goranzkoa izaten jarraitzen du merkatua osatzen duten produktu-talde guztietan. Batez besteko prezioa igo egin da, kiloko 6,66 euroraino; horrek %2,78ko igoera esan nahi du, eta antzeko zifratan geratzen da arrainaren batez besteko prezioa zein izoztutakoena eta itsaskiena.

Freskoak

Merkatuan komertzializatutako produktu osoaren %82 da produktu freskoa; 2017an 22.027 tona komertzializatu dira.

Prezioari dagokionez, batez besteko prezio ohikoena, arrainetan, 6,08 eurokoa izan da, aurreko urtean baino %3,23 gehiago. Itsaskiei dagokienez ere antzeko portaera izan dute prezioek: batez besteko ohikoena 7,47 eurokoa izan da, %3,03ko igoerarekin.

Produktu freskoen komertzializazioak itsaskien kasuan bakarrik eutsi dio goranzko joerari, beste behin ere %1,41 haziz; arrain freskoak, aldiz, atzerapausoa egin du, %2,10 jaitsiz eta 2015a baino lehenagoko ekitaldietako posizioetara itzuliz.

Gehien kontsumitu diren arrain freskoak legatza, txitxarroa, antxoa, oilarra eta izokina dira. Gehien saldu diren arrainen artean, legatza eta antxoa dira salbuespena, %3,77 eta %3,29 igo baitira haien salmentak, hurrenez hurren; gainerako produktuetan beherakadak izan ditugu. Espezie ezagun batzuek komertzializazioa handitu dute, esate baterako, berdelak, hegaluzeak, mihi-arrainak edota erregeak; hegaluzeak, gainera, +53,18ko zifra lortu du. Hala ere, espezie tradizionalagoetako gehienek izandako beherakadek jaitsiera eragin dute arrain-salmenten bolumen osoan.

Aurreko urteetan bezalaxe, komertzializazioan erregistratutako beherakaden ondorioz merkatutik desagertzeko arriskuan geratzen diren espezie batzuk daude, este baterako, platuxa edota asto-arraina; ezaugarri hauek dituen merkatu batean ia sumatu ere egiten ez diren 68 eta 235 kilo komertzializatu dituzte.

Produktu freskoen beste talde batean daude itsaskiak; bertan, muskuiluak, karrakela edo magurioa, txirla, nekora eta buia dira aurten ere gehien eskatu diren produktuak. Produktu-talde hori da komertzializazio-bolumena %1,41 igo duen bakarra; lortutako emaitza on horrek aipatutako produktu guztien goranzko joeran egindako inbertsio bat du jatorrian, nekoraren kasuan salbu, hura %2,52 jaitsi baita.

Izoztutako produktua

2017an, Mercabilbaon 4.935 tona izoztutako produktu komertzializatu dira. Horrek %7,88ko beherakada esan nahi du, aurreko urtean erregistratutako jaitsiera baino askoz handiagoa. Izoztutako produktuen artean, hiru talde bereizten ditugu: arraina, itsaskiak eta prestatutako produktuak. Horien artean, bolumen handiena lehenak du; haren komertzializazioan izandako

galerek eurekin eraman dute izoztutako produktu guztien zifra. Izoztutako elikagaien batez besteko prezioa kiloko 7,85 eurokoa izan da, 2016ko ekitaldian erregistratutakoa baino %2,35 gehiago.

Izoztutako produktua honako azpikategoriatan sailkatzen da:

Arraina .....2.504 tona
Itsaskiak.....1.465 tona
Prestatutakoak.....965 tona

Izoztutako produktuen artean, txibia, otarrainxka eta legatza dira bolumenean gehien nabarmentzen direnak gainerako produktuen artetik. Legatza kenduta -%4,21eko igoera izan baitu- gehien komertzializatzen diren izoztutako produktuek beherakada nabarmena erakutsi dute, talde honen komertzializazioa 4.935 tonatan utziz, 2016an baino %7,88 gutxiago.

Merkatuko produktuen jatorria

Barneko merkatutik datorren produktua presentzia galtzen doa inportazioko produktuaren aldean. Hala ere, merkatu honen bolumen osoaren %58,49k (15.770 tona) du jatorria Estatuan.

Bizkaiko Golkoko portuek jarraitzen dute arrain freskoaren hornitzaile nagusiak izaten; gertutik jarraitzen die Galiziak, nahiz eta bi kasuetan antzeman ditugun beherakadak komertzializazio-bolumenean; horiek merkatuari eragiten diote. Beherakada horrek kontrastea egiten du itsaskien bolumenaren hazkundearekin; hark goranzko joerari eutsi dio. Nolanahi ere, portu galiziarretatik datoz itsaskien %82,90, barneko merkatutik datozen produktu ia guztiak, alegia.

Bestalde, inportazioko produktuek salmenta guztien %28,41 hartu dute (6.257 tona). Talde honen barruan, arrainetan zein itsaskietan, kopuru handiena Europako Erkidegotik dator:

inportatutako produktuaren %53,02, hain zuzen ere. Haren atzetik datoz Erresuma Batua (%33,74) eta, aurrekoetatik askoz urrunago, Portugal, %7,97rekin; harekin, baina, orotarako inportazioko zifrak osatzen dira ia.

Merkatu balioaniztuna

Merkatu balioaniztunak 15 enpresak kudeatutako 27 biltegi barne hartzen ditu; horietatik 12k harategiko produktuak, esnekiak, izoztutako produktuak, ogia, gozokiak eta elikadura orokorreko produktuak saltzen dituzte; 7 frutak, barazkiak, arraina eta itsaskiak gorde, prestatu eta banatzeko prestatuta daude; eta 8k logistika lanak egiten dituzte.

2016an, merkatuak 3.461 tona komertzializatu zituen; zifra horrek azken urteotako joerari eusten dio, %-1,9ko jaitsiera txiki batekin.

Atzerakada horrek komertzializazio orokor txikiagoa du jatorrian, bai eta oilaskoaren eta esnekien salmentan izandako jaitsiera nabarmenak ere: %-3,34koa eta %-7,00koa izan dira, hurrenez hurren. Nabarmentzekoa da arrautzen eta arkumearen komertzializazioan izandako goranzko joera; haren gorakadak leundu du zertxobait aurrez aipatutako salmenta-murritzeta.

Merkatuen ikuskapenerako bulegoa

Osasuneko agintaritzak egunero egiten ditu ikuskapenak Merabilbaon, besteak beste, honako alderdiak frogatzeko:

- Instalazioen garbitasuna eta higieena, eta elikagaien manipulaziorako praktika onak.
- Komertzializatutako produktuen ontziratzea eta etiketatzea.
- Elikagaien kontserbazioko eta aurkezpeneko baldintzak.
- Lantaldearen prestakuntza eta garbitasuna.
- AAKPKn oinarritutako autokontrolerako planak indarrean sartzeara.
- Denden osasun eskumenerako baldintzen tramitazioa eta kontrola.
- Komertzializatutako elikagaien kaltegarritasun eza.

Asteroko laginketak egiten dira, komertzializatutako elikagaiek honakoa betetzen dutela egiaztatzeko:

- Indarrean den legediak ezarritako irizpide mikrobiologikoekin bat datozela.
- Hondakinei, kutsagarrirei eta debekatutako gaii buruzko araudi komunitarioarekin bat datozela.

Baldintzak bete ez dituzten kasu guztietan, neurri zuzentzaileak hartzeko eskatu zaie hornitzaileei; horiek agiriaren bidez akreditatu eta eskumena duen agintaritzak batek egiaztatu ditu. Horrez gain, hornitzaileei eskatu zaie akatsok zuzentzeko behaketa-neurriak handitzeko. Bestalde, albaitaritzak behaketak behin-behineko neurri egokiak hartu ditu, besteak beste, kontsumitzaileen osasuna

Produktua	Komertzializatutako Kg.-ak	Ikuskapen kopurua	Ohiko Ikuskapenak	Kontrol ofizialak
Arrainak eta itsaskiak	26.962.722	625	195	430
Frutak, barazkiak eta gainerako pabiloiak	219.428.621	235	193	42

Produktua	Parametroa	Lagin kopurua	Betetzen dute	Ez dute betetzen
Arrantzako produktoak	Mikrobiologikoak	44	41	3
Arrantzako produktoak	Kontserbatzaileak	11	9	2
Arrantzako produktoak	Histamina/NBVT	8/12	8/12	0/0
Arrantzako produktoak	Parasitoak	39	16	23
Entsaladako barazkiak	Mikrobiologikoak	20	20	0
Entsaladako barazkiak	Hondakin kutsagarriak	20	20	0
Haragizko produktuak	Mikrobiologikoak	4	4	0
Haragizko produktuak	Kontserbatzaileak	4	4	0

arriskuan jar lezaketen produktuen badaezpadako immobilizazioa.

izan zen laborategiko emaitzek betetzen zituztela indarrean den legediaren eskaerak.

Beste alde batetik, bi osasun-alerta sortu dira desioztutako Tunidoetan topatutako histamina kopuru handiagatik; horiek hainbat kutsatze histaminiko eragin zituzten EAEn, eta, ondorioz, desioztutako 47 kilo hegazuze konfiskatu ziren Mercabilbaoren bi biltegitan. Alerta horien ondoren, Mercabilbaoren bidez komertzializatutako izoztutako eta desioztutako atun guztiaren kontrola eta jarraipena egin zen (horietako batzuk aurretik kontrolatu ziren laginketen ohiko planaren barruan, urte honetan zein aurrekoetan), honako alderdiak egiaztatuz:

- Produktu horien hornitzaile guztien osasungintzako eskumenak indarrean daudela.
- Kontrolatutako partida guztiak egoki etiketatuta daudela, indarrean den araudiak eskatzen duen moduan.
- Alertaren ostean komertzializatutako desioztutako hegazuzearen 6 laginen analisia, bere histamina-edukia egiaztatzeko; kasu guztietan baieztatu ahal

Arrain-xerren kontrolari dagokionez, aztertutako 12 laginetatik, bakar bat ere ez zegoen Anisakidoen larbekin kutsatuta. Horrek adierazten du ekoizleek euren kontrolak areagotu dituztela, arrantzako produktu freskoetan dauden parasitoen presentziatik eratorritako arazoak eragozteko.

2

Zerbitzuak

1. Egindako kontserbazio lanak eta obrak

- Etengabe egokitzen ditugu eraldaketa-zentroak, gelaxkak ordezkatzuz, talde elektrogenoen gaitasuna egokituz eta birdimentsionatuz, eta tximistorratzak instalatuz. Instalazio elektrikoa indarrean den araudira egokitzeko azterketa xehean aurreikusita bezala, araudia betetzea da helburua; eta, horrela, instalazioa lberdrolaren esku uzteko industriaren eskaera betetzea.
- Goi-tentsioko instalazio elektrikoei eskatzen zaien derrigorrezko aldizkako ikuskapena (OCA), horniduraren transformadore nagusia, linea-aldaketaren sistema eta transformazioko 8 zentroak berrikusiz.
- Argiztapen-sistema optimizatu eta hobetzea, oinezkoen pasabideetara bideratutako indukzio-ekipamenduak pabiloietako bialeetan birkokatuz eta kontsumo txikiagoko LED teknologiadunengatik ordezkatzuz; horrela, argiztapena handitzea eta energia-kontsumoa zein mantenu- eta ordezkatzelanak aurreztea lortu dugu. Mercabilbaoko mantenu lantaldeak 45 LED proiektore ipini ditu, hartara indarrean den araudiaren eskaerak betetzeko asmoz. Laneko Ikuskaritzari plaken ezarpen horren berri eman zaio, eta, horrela, handizkako enpresa bateko behargin batek izandako lan-istripu baten ondorioz zabaldutako txosten bat itxi da.
- Gainera, merkataritza-gunean zeuden argiztapen-ekipamendu fluoreszenteak kontsumo apaleko LED ekipamenduekin ordezkatu dira, baita euskarri gisa zeukaten zatikako sabaiko elementuak ere.
- Energia-aurrezpenari dagokionez, termo elektrikoan zati bat ordezkatu dugu, eta haien ordeztatze bidezko bero-ponpak ipini ditugu. Bero-ponpen abantaila da euren funtzionamendurako behar duten energia (elektrikoa) baino energia erabilgarri gehiago sor dezaketela (bero moduan); hartara, berotze-sistema tradizional batekin alderatuta, %70eko aurrezpena lor liteke. Bero-ponpak erabiltzearen ondoriozko abantaila eta onurek zerikusi zuzena dute ingurumeneko auziekin, esate baterako, eraginkortasun energetikoarekin, energia berriztagarrien erabilerarekin, CO₂ isurien murrizketari laguntzarekin, ingurumena errespetatzen duten hozgarrien erabilerarekin, etab.
- Arrainen pabiloien barruko zoruan nekazaritzako elikagaien erretxina egokiena jartzeko proba pilotua egin dugu, pabiloia egingo diogun egiturazko erreformarako eredu izan dadin.
- Eskorgak igarotzeko gunea egokitu dugu, izoztutako produktuen pabiloiko deskarga-moilaren eta arrainen pabiloien artean, hura hormigoizko eta aldeztu aurretik ekoiztutako "New Jersey" hesien bidez prestatuz.
- Fruta eta barazkien pabiloien arteko iragaite-gunea sektorizatzea, pibotak eta segurtasun-hesiak ipiniz, oinezkoentzako bide segurua sortzeko.
- Hozkailu Nagusiko apalen zati bat saneatu eta margotzea.
- Hozkailu Nagusiko 9. lokala operatzaile berri bati emateko egokitzea, sarrerako atea konponduz eta margotuz, bai eta egoera txarrean zeuden leihoetako kristalak ordezkatzuz eta moilan deskargako xafak ezarritu ere. Bestalde, mugikortasun mugatua duten langileen sarbidea errazteko oinezkoentzako arrapala bat eraiki dugu.
- Sei hilerik behingo garbiketa eta mantenua egin dugu fruta eta barazkien salmenta-pabiloian dauden eguneroko erreseerbarako

hozkailu-ganberetan, eta Hozkailu Nagusiko ganberetako lurrungailu guztien garbiketa- eta mantenu-lanak egin ditugu.

- Hotzeko instalazioari eskatzen zaion derrigorrezko aldiroko ikuskapena egin dugu, baita eguneroko erreserbarako ganberen mantenu prebentiboa ere, instalazioaren zati batzuk ordezkatzuz, euren errendimendua eta fidagarritasuna hobetzeko.
- Merkataritza-guneko BBKren lokal ohiaren egokitzapena, hura denda gisa erabili ahal izateko, bai eta pabiloian ate berri bat jartzea ere, haize-bolada gogorren ondorioz izandako istripu baten ondorioz; aseguru-etxeak bere gain hartu du haren ardura.
- Haragiaren sektorearentzako prestakuntza-gelaren sabaiaren estaldura, haren irudia eta akustika hobetuz; horrez gain, prestakuntza-gune berriak mugikortasun mugatua duten ikasleen beharretara egokitzea.
- Erabilera anitzeko pabiloian igogailua instalatzea eta kaleko altueratik sarbidea ematen duten oztopo arkitektonikoak ezabatzea, bai eta pabiloien solairuarterko komunak eta aldagelak birmoldatzea ere.
- Bulego nagusietarako sarbidea ematen duten hiru ate laguntzaile ordezkatzeko eta haiek digitalki zabaltzeko sistema bat instalatzea, egungo sarbide-kontrolerako softwarea erabiliz, hark hobekuntza nabarmena baitakar segurtasunean. Irudiaren hobekuntzarekin jarraituz, altzarien zati bat berritu dugu, eta gortina bilgarriak ezarri ditugu hainbat espaziotan (prestakuntza-tailerretan, ekitaldietarako aretoan, aldageletan eta ordenagailuen gelan).
- Kodetutako eranskailuen bidez identifikatu ditugu argiztatze-ekipamendu guztiak, haiek hobeto kontrolatu ahal izateko.
- Konexio zuzeneko linea baten bidez lotura ezarri dugu Bilboko Udalaren sare informatikoarekin, zuntz optikoaren bidez.
- Gune berriak hobeto baliatzeko, fruta eta barazkien 2. pabiloian erabiltzen ez zen solairuarter bat egokitu dugu behaketaz arduratzen den azpikontratututako enpresarentzako aldagela bat ezartzeko, eta, hartara, egungo aldagela alokatu ahal izateko.
- Sarrera nagusiko lorategian lauzak jartzea, oinezkoen joan-etorria hobetzeko.
- Konfiskaziorako erabiltzen zen lokalaren barnealdean eta kanpoaldean argiztapena ezartzea; hura handizkari bati alokatu zaio ontziak biltegitartzeko. Horrez gain, paleten biltegi guneko argiztapena hobetzea.
- Herdoilen aurkako babes higienikorako tratamendua, pabiloien kanpoaldeko horma batzuetan.
- 1.650 m² bial konpontzea, egoera okerreanean zegoen asfaltoa antzemanda, eta, hartara, hari mantenu prebentiboa emanez.
- Estalkien urteroko mantenu prebentiboa egitea, bai eta bizi-lerroen urteroko berrikuspenean ere.
- Ezarrita dauden berrikuste-lanekin jarraituz, Mercabilbaoren kontrol-elementuak kalibratu dira, esate baterako, hozkailu nagusiaren tenperatura-erregistratzailea, berriz pisatzeko baskulak, sareen aztertzailea, kontagailuak eta bestelako neurtze-elementuak.

2. Norbere babesari eta segurtasunari lotutako alderdiak

Laneko Arriskuen Prebentzioa

Laneko Arriskuen Prebentzioaren esparruan egindako lana gainbegiratzeko, borondatezko urteroko auditoria egin dugu, bosgarren urtez jarraian, Laneko Arriskuen Prebentzioan, etengabeko hobekuntzaren bidean jarraitzeko dagozkion aukera-eremuak identifikatuz.

Laneko Arriskuen Prebentzioaren arloko Jarraipen Batzordea hiru hilabeteetan behin bildu da Udaleko Prebentziorako Zerbitzu Mankomunatuarekin. Arreta berezia jarri zaio Laneko Arriskuen Prebentziorako Legeak ezarritako araudia betetzen dela ziurtatzeari, Enpresa Jardueren Koordinazioari dagokionean.

Autobabeserako Plana eguneratzeko Laguntza Teknikoa, plan hori Mercabilbaoren egitura berrira egokituz (Bezeraoren Arretarako Zerbitzuaren eta Merkatuaren Kontrolaren arduraduna), bai eta hark jasotako moldaketa guztietara ere, hura zehazten duen Arauarekin bat etorrituz, Eusko Jaurlaritzaren 277/2010 Dekretuaren arabera.

Informazio guztia ingurune bakarrean batzea ahalbidetuko duen "Koordinatu" on-line tresna eskuratzeko, hartara, zama administratiboa arinduz eta azpikontraten eta bezeraoren Laneko Arriskuen Prebentzioaren kudeaketa eraginkor eta aktiboagoa ahalbidetuz. Enpresa-jardueren koordinazioan dokumentuen kudeaketa erraztuko duen software baten beharra aseko du; hartara, enpresak zein langile eta lantaldeak kontrolpean egon daitezke, eta horrek lasaitasuna dakar prebentzioa egoki kudeatzeko, legezko betebeharrak betetzeaz gainera.

Bizitza Salbatzeko Proiektua: Mercabilbaoko lantaldeari eta azokako erabiltzaileei zuzendutako tailerra, Desfibriladorearen (DEA) funtzionamenduaren eta bihotza babesteko espazioetan eskaintzen diren zerbitzuen berri emanez.

Sarbideen kontrolerako garitako alarmen transmisio-sistema hobetzea. Telefonoz, digitalki eta ahoz abisatzeko gailua. SIM txartel bidezko GSM transmisore telefonikoa.

Su-itzalgailuen kopurua araudia betetzeko helburuz egokitzea, bai eta pabiloietako suteen aurkako babes-sistema hobetzeko helburuz ere.

Gure instalazioetako hainbat gunetan ebakuazio-seinaleak kokatzea.

Makinariari, araudiari eta laneko segurtasunari buruzko 2018-2019 aldirako prestakuntza-plana egitea, bai eta lanpostu bakoitzari dagozkion arrisku espezifikoiei buruzkoa ere.

OSALANeko teknikariek Enpresa Jardueren Azpikontratazioari eta Koordinazioari buruz emandako hitzaldian parte hartu du Saileko Zuzendaritzak, propio aipatuz makinak eta instalazioak ezaugarriak eta gaitasunak galdu ostean norbere baliabideen bidez edo azpikontratutako baliabideen bidez mantentzearen auzia, bai eta babes instruktibo handiago baterako Laneko Arriskuen Prebentzioko Masterreko prestakuntza jasoz ere.

Laneko jantzi, oinetako eta EPlen erosketa zentralizatuari buruz Bilboko Udalak izenpetutako esparru-akordiotik datorren hitzarmena formalizatu da.

Segurtasun kooperatiboa

Handizkarien eta enplegatuen datu-baseen eguneratzeen formatua aldatu da, larrialdi egoeretan sarbideen kontrola

eta ohartarazpenak hobetzeko. Sarbideen kontrolari eta instalazio batean dauden segurtasun-sistema guztien kudeaketa osoari buruzko 5 orduko prestakuntza-saio bat egin da DORLETEk garatutako plataforman, programaren ezarpenak kudeatzen dituzten agintari operatibo eta langile guztiei prestakuntza emanez.

Goizeko lehen orduan gaitutako sarbide baten moldaketa (Ibai Atea), geroz eta ordainpeko ibilgailu gutxiago igarotzen direlako bide horretatik; izan ere, gehienak handizkako enpresetako langileak edota urteko abonamendua duten erosle txikizkariak dira. Horrenbestez, bertako lantaldeak kudeatutako eta ibilgailuen kibraketa egin zitekeen erre bat izan ordez, soilik abonamendua dutenentzako sarbide automatikoa ematen duen erreia izatera igaro da; edozein gertaera kontratatutako enpresako laguntzaileak kudeatuko du sarrera nagusiko garitatik. Hilabete iraun duen kanpaina informatibo bat egin dugu; bertan, afitxak ipini ditugu sarbideetan, Basauriko Udalaren baimenarekin; idatziak igorri dizkiegu handizkari zein txikizkarien elkartei, eta sarbidearen erabiltzaileei aldaketa berriaren berri eman zaie. Errei nagusiko laguntzailearen lana errazteko, lau kameraren bidez sarbidearen egoera bisualizatzeko pantaila bat prestatu dugu; ibilgailuen eta laguntzailearen arteko komunikazioa ahozkoa izango da, behar izanez gero interfono bat erabilita.

Ibilgailuen kontrolerako Quercus matrikula-irakurgailuaren Renove plana, eta sarbide-kontrolatan derrigorrez gelditzeko seinaleen errotulazioa, ibilgailuen sarrerak eta irteerak erregulatzeko.

Basauriko Udalarekin koordinatuta, Mercabilbaoren eremuaren barruan abandonu-sintomak dituzten ibilgailuak kentzeko ondorioa duen ebazpen

administratiboarekin jarraitzen dugu, haiek hiri hondakintzat jotzen direnez gero.

2017ko maiatzaren 1eko goizaldean hasi zen behaketa zerbitzuen eta laguntzaileen hitzarmen berria, ALSE S.A. (ALTA SEGURIDAD) zerbitzua utziz eta berria UTE ILUNION SEGURIDAD S.A. / ILUNION OUTSOURCING S.A.ri esleitzuz. Kontratazioa Bilboko Udalarekin batera egin zen, hitzarmena "Udalaren eta hari lotutako erakunde publikoen eraikinen zaintza, segurtasuna eta jarduera osagarriak eta eraikinen sarbideak kontrolatzeko eta eraikinen segurtasunerako eta bideoz zaintzeko instalazioen mantentze-lanak eta konpontze-lanen kontratu mistoa, eta beharrezko inbertsioak egiteko esparru-akordioan" sartuz, hura bi urteko iraupeneko izanik, beste bi urtez luzatzeko aukerarekin.

3. Ingurumena

Mercabilbaok ingurumenari egiten dion ekarpenarekin tematuta jarraitzen dugu; horregatik, 2017an beste biraketa bat egin dugu hondakinen kudeaketan eta garbiketan, kontratazio orri berriak garatuz, balorizazio handiagoaren aldeko apustua eginez eta zerbitzua ematerakoan eskatutako eskakizunak zorrotzuz:

2017ko urrian, Mercabilbaon hondakinak jasotzeko eta garbiketarako hitzarmen berri bat hasi zen; VALORIZACIÓN Y TRATAMIENTO DE RESIDUOS S.A. / FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. / GSM MEDIO AMBIENTE ABEEri esleitu zitzaion. Kontratazioa Bilboko Udalarekin elkarlanean egin zen, hitzarmena "Bilboko kanpoaldeko eta Mercabilbaoren instalazioetako hondakinen bilketa eta kudeaketarako eta garbiketarako lanak" udal esparru-hitzarmenean sartuz. Lau urteko iraupena du, eta beste bi urtez luzatzeko aukera.

Zerbitzuaren kudeaketan kalitateko eta bikaintasuneko helburuak betetzea berebiziko garrantzia duen azia da, eta gogotsu ari gara horretan lanean. Alde horretatik, 2017an ISO 991 eta 14001 ziurtagirien jarraipenaren auditoriak egin ditugu, eta kalitate-sistema kudeaketa aurreratuko ereduari egokitzen jarraitu dugu.

2017ko ingurumeneko magnitude nagusiak honakoak dira:

- Urteko uraren kontsumoa, azoka garbitzeko erabilitakoa barne, 30.039 m³-koa izan da; aurreko urtean 29.383 m³-koa izan zen. Beraz, %2,23 igo da kontsumoa. Igoera txiki horren arrazoia da putzuko ur gehiago erabili dela, bideen garbiketan erabiltzeko. Horrez gain, handizkako enpresen ur kontsumoa

modu nabarmenagoan hazi da: aurreko urtean baino %7,53 gehiago, azoka osoko kontsumoaren %65,38.

- Urteko argindar kontsumoa %1,69 jaitsi da, orduko 8.876 mila kWera iritsiz; aurreko urtean 9.029 mila kW izan ziren. Jaitsiera horrek enpresa handizkarien kontsumo apalagoa du jatorrian.
- Urteko hondakinen bilketa, guztira, 3.362 tonakoa izan da; 2016an, aldiz, 3.318 tona izan ziren. Horrenbestez, %3,28 egin du gora kopuru horrek, sartzen diren salgai guztien %1,346.
- Hiri hondakinekin pareka daitezkeen bilketak %3,28 egin du gora. 2.151 tona kendu dira (aurreko urtean baino 68 tona gehiago).
- Hondakin organikoen bilketa 504,7 tonakoa izan da aurten; 2016ko 642,4 tonekin alderatuta, %21,44 gutxiago. Jaitsiera horren arrazoi nagusia da fruta eta barazkietatik eratorritako eta baserritarrei emandako materia organikoaren zenbatekoa kendu dugula; haiek, gero, euren abereentzako erabiltzen zuten. Horren arrazoia, bestalde, hartzaileei baimena kendu izana da; izan ere, Bilboko Udaleko Osasun eta Kontsumo Arloko albaitariak jada ez dute egiten bahe eta sailkatze lana, generoa animaliek kontsumitzeko egokia den edo ez ebazteko.
- Hondakin guztietatik birziklatu den portzentajea %36,03koa izan da, aurreko urtean baino %4,42 gutxiago, sartu diren salgai guztien %0,485. Jaitsiera horren arrazoi nagusia da paper eta kartoi gutxiago bota direla, eta, aurrez adierazi den moduan, hondakin organiko gutxiago bildu direla.

- Garbiketak eta hondakinen bilketak eragindako kostuen kontabilitate-atal guztitik, %84,73k lantaldearekin, baliabide materialekin eta ustiaketa-kostuekin dauka zerikusia. Gainerako %15,27 hondakinen tratamendutik dator; bertan sartuta daude euren garraioa eta isurien kanonak.

4. Mugikortasuna

Guztira 665.264 ibilgailu sartu dira 2017an Mercabilbaora; zifra hori aurreko ekitaldian erregistratutakoa baino apalxeagoa da.

3

Gizartea

Egunez egun erakusten ditugu gure balioak, gure eragin-esparruarentzat gizarte-lan garrantzitsua egiten duten jarduera guztietan parte hartuz; horregatik, Mercabilbaok hainbat ekintza eta ekitaldi antolatuta ditu edota haietan parte hartu du, betiere, gure leloarekin bat etorritik: Zaporetsua, segurua eta osasungarria.

Tailer sentsorialak

Arrain, fruta eta barazkien tailer sentsorialak aukera praktikoa dira ikasleei elikagai horien zikloa irakasteko, itsasoan harrapatzen diren unetik edota soroan biltzen direnetik gure mahaietara iristen diren arte. Tailerrotan, ikasleek frutazko zuku egin berriak eta arrainezko pintxoak dasta ditzakete, tailerra egin duten bitartean ikusi eta ukitu ahal izan dituzten arrain mota berberekin eginak.

Slow Food Bilbao-Bizkaia garatu ditu tailer hauek. Gainera, ikasleei gure elikadura-ondarea balioesten erakusten zaie, bai eta Mercabilbaok gure bizitzeko eta elikatzeko moduan dakarren hobekuntza ere.

Bisitaren ostean, ikasle zein irakasleek egindako jarduerari buruz dituzten iritziak jasotzen dira. Irakasleen batez besteko balorazioa 10etik 8,60koa da.

Ikasleen batez besteko balorazioa ere oso altua da, 8,30ekoa. Ondorioz, esan liteke jarduera honekin planteatutako helburuak aise bete direla.

2016-2017 ikasturtean, Bizkaiko 48 ikastetxetako 67 gelak hartu dute parte tailerretan; guztira, 1.602 ikasle eta 134 irakasle. Tailer sentsorialetara etorri diren pertsonen kopurua 2016koa baino %50,56 altuagoa izan da, instalazioetara bisitak egiteko egun gehiago eskaini genituelako.

Bestalde, Mercabilbaoko instalazioetara helduentzako bisitak egiten ere hasi gara, eta proposamenak harrera ona izan du: 27 bisita izan ditugu, eta, horietan, 599 pertsonak izan dute aukera gure egunerokotasuna hurbilagoetik ezagutzeko.

Bizkaiko Elikagaien Bankua

Mercabilbaok Elikagaien Bankuarekin elkarlanean jarduten du: horren isla da 418,7 tona salgai eman zaizkiola, elkarre horrek jasotako guztiaren %29,62. Joan den urtean, azokako 31 enpresak egin diote ekarpena irabazi asmorik gabeko erakunde horri.

Kirol-arloko babesak

Aurten, Deustu Arraun taldearen babesle gisa, hiru lehiaketatan hartu dugu parte aldi berean.

ARC Ligaren Gizonezko Traineruarekin, bere 1. taldean, ligako 15 estropadetan lehiatuz, bai eta Bizkaiko txapelketaren estropada batean eta Kontxako estropadaren Sailkapenean ere.

Gipuzkoako Traineruen Ligako Emakumeen Traineruarekin, ligako 12 estropadetan lehiatuz, bai eta Euskadiko txapelketako estropada batean eta Kontxako hiru estropadetan ere.

Bizkaiko Trainerillen Ligako Gazteen Trainerillarekin, ligako sei estropadetan parte hartuz. Eta sei estropadatatik bost garaipen lortuta, liga irabaziz.

Halaber, parte-hartze handiko hainbat ekitaldiri ekarpena egin diegu, besteak beste, Bilbo Hiriko Errugbi Eskolen II. Nazioarteko Topaketari, XVIII. Basauriko Probak 2016 ekitaldiari (egokitutako atletismoko nazioarteko topaketa) edota Gaintza

- Basauriko Udala Oinarri
Futboleko Torneoaren 16.
edizioari.

DYA, errepideko laguntza-elkartea

DYArekin daukagun
aliantzari esker, hark azokako
langileentzako arreta medikoa
ematen dio Mercabilbaori, eta,
gainera, laneko produktibitatea
hobetzen laguntzen duten
jarraibide osasuntsuei buruzko
kanpainak egiten ditu.

Irabazi asmorik gabeko beste
elkarte eta erakunde batzuekiko
lankidetzatza

2017an hainbat elkarterekin lan
egin du Mercabilbaok, besteak
beste, Minbiziaren Aurkako
Borrokaaren Elkartearekin
eta Chernobileko Umeak
Bizkaiarekin (euskal familietako
harrera-programen bidez
Txernobilgo hondamendiak
eragindako haurrei giza
laguntza ematen dien GKEa).

“5 al día” Fundazioa

Mercabilbao fundazio honen
bazkide laguntzailea da; gizartea
egunero frutak eta barazkiak
jatearen onurez informatzea da
fundazioaren helburua.

4

Bezeroak

Erabiltzaileek MERCABILBAOREN kudeaketarekin duten asebetetze-maila ezagutzeko, urtero galdetegi bat banatzen zaie handizkako zein txikizkako erabiltzaileei; borondatez erantzuten dute.

Galdetegiaren helburua da erabiltzaileek Mercabilbaoren eskutik jasotzen dituzten zerbitzuei (segurtasuna, mantenua, garbiketa, mugikortasuna, hondakinen kudeaketa eta komunikazioa) eta bezeroen arretari buruz duten pertzepzioa zehaztea.

Emaizten azalpena

49 handizkako enpresak eta merkataritza-lokalek erantzun diote galdeketari; horrek %52 inguruko parte-hartzea esan nahi du. Sektoreka, honakoa da galdekatutako guztien parte-hartze portzentajea:

Arrainen merkatua:.....%74
Fruta, barazki
eta bananen merkatua:.....%37
Erabilera anitzeko
merkatua:.....%36
Merkataritza-gunea:.....%53
Jarduera osagarriak:.....%33

Txikizkariet egindako galdeketarako, instalazioetara egunero etortzen diren enpresen artean 93 aukeratu dira ausaz.

Galdeketaren emaitzak honakoak izan dira:**Zerbitzuen garrantzia** (1etik 5erako balorazioan)

Handizkariet honako hurrenkeran aitortzen diete garrantzi handiena: garbitasuna, segurtasuna, mantenua, mugikortasuna, lantaldea, hondakinen kudeaketa, eta merkatuaren promozioa eta komunikazioa. Txikizkariet, aldiz, honakoa jotzen dute garrantzitsutzat: segurtasuna, garbiketa, mantenua, mugikortasuna, lantaldea, hondakinen kudeaketa, komunikazioa eta merkatuaren promozioa.

ZERBITZUAK:**Mugikortasuna**

Galdekatutako handizkariet eta merkataritza-lokaletako erabiltzaileen %84 asebeteta daude eremura sartzeko itxaron behar duten denborarekin, eta %88 asebeteta daude azokatik ateratzeko itxaron behar duten denborarekin.

Txikizkariet kasuan, galdekatutako %88 daude konforme azokara sartzeko itxaron-denborekin, eta ia guztiak daude konforme irtetekoekin.

Txikizkariet aparkalekuekin duten asebetetze maila jaitsi egin da, baina igoera nabarmena sumatu da balorazioan; guztien %58 agertu da asebeteta.

Handizkariet %62 agertu dira pozik pasabideen erabilerarekin, nahiz eta askok uste duten salmenta-orduetan hustu behar liratekeela.

Garbiketa

Handizkariet eta merkataritza-lokalen %62 eta txikizkariet %68 pozik daude instalazioen garbiketarekin, nahiz eta bi taldeek nabarmendu duten komunitateko garbiketa hobetzeko beharra; aurreko urteetan ere errepikatu da ohar hori.

Segurtasuna

Handizkariet eta merkataritza-lokalen %54 eta txikizkariet %67 pozik daude segurtasunarekin.

Mantenua

Handizkariet eta merkataritza-lokalen %60 eta txikizkariet %74 pozik daude mantenu orokorrarekin.

Argiztapen publikoari eta moila zein bideen mantenuari dagokionez, handizkariak zein txikizkariak agertu dira gustura.

Hondakinen kudeaketa

Handizkarien balorazio positiboa mantentzen da, birziklapenari buruz jasotzen duten informazioari dagokionez zein zerbitzuaz egiten duten balorazio orokorrari dagokionez. Bi kasuetan, galdekatutakoen ia %80 agertu da konforme kudeaketarekin.

Komunikazioa

Galdekatutako handizkarien %73 eta txikizkarien %64 pozik daude komunikazioarekin.

Merkatuaren promozioari dagokionez, asebetetze-balioak aurreko ekitaldiko parametro berdinetan kokatu dira, nahiz eta badiren oraindik eskaera zehatzak merkatuko promozioa hobetzeko.

Asebetetze-maila, guztira

Handizkarien eta merkataritza-lokalen %63 eta txikizkarien %74 (aurreko urteko zifren antzekoak) oro har pozik daude Mercabilbaok emandako zerbitzuekin.

5

Pertsonak**Laneko huts-egite tasa**

Mercabilbaoko langileen laneko absentismo orokorra %4,89koa izan da, aurreko ekitaldian erregistratutakoa baino bost puntu gutxiago. Lanera huts egiteari dagokionez, gaixoaldiak eta laneko istripuek eragindako gaixoaldiak kanpo uzten dituen indizea %1,69koa da; datu hori gorantz doa, aurreko urteetan erregistratutakoekin alderatuta.

Prestakuntza

2017ko ekitaldian, Mercabilbaoko langileek hainbat prestakuntza-ikastarotan hartu dute parte; horiek, guztira, 2.166,50 ordu bete dituzte.

Mercabilbaoko langileei emandako prestakuntza-orduen kopurua %262 hazi da aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Beharginak Laneko Arriskuen Prebentziorako araudi berrirako prestatu izana da igoera horren arrazoia. Emandako ikastaroen gaiek zerikusia dute kudeaketari, laneko arriskuei eta segurtasun-eta osasun-arloko gaiei buruzko araudi berriarekin.

Horrez gain, 2017an orga jasotzaileak erabiltzeko bi ikastaro eman dira; horietan, merkatuarekin lotutako handizkako enpresetako 20 langilek hartu dute parte, guztira 80 ordu eginez.

6

MERCABILBAO zenbakitan

Mercabilbao, S.A.ren 2017ko ekitaldiko emaitza ekonomikoak 500.095 euroko etekina erakusten du, zergak ordaindu ostean; horrek %25,3ko jaitsiera esan nahi du, aurreko urtekoarekin alderatuta. Maila operatiboan, ustiaketa-emaitza %20,2 jaitsi da. Baliabideen sorrerari dagokionez, Cash Flowa 1.280 milioi eurora heltzen da.

Emaizen sorreran eta garapenean eragin duten alderdi nagusiak honakoak izan dira:

Diru-sarreraren garapena

Ekitaldi honetako negozio-zifren zenbatekoa 3.890.275 eurokoa izan da; horrenbestez, 2016ko ekitaldian erregistratutakoari eutsi zaio.

Merkatuko tarifa orokorrak bere horretan mantendu dira, nahiz eta alokairuko hitzarmen zibilak eta zerbitzuak %1,6 igo diren.

Zerbitzu osagarriari dagokienez, nabarmentzekoa da diru-sarreretan %0,9ko jaitsiera orokorra izan dela; izan ere, merkaturako sarbideen ondoriozko batez besteko jaitsiera %1,8koa izan da.

Horniduragatiko diru-sarrera guztiak %7,1 murriztu dira, kontzeptu berarengatik gastuetan izan den %6,8ko jaitsiera justifikatuz, Bilboko Udalarekin daukagun energia elektrikoko hornidurarako hitzarmen-markoaren prezioak indarrean sartzeagatik.

Ekiataldi honetan, eskualdatzeetatik etorritako diru-sarrerak 17.000 eurokoak izan dira; iaz 57.000 eurokoak izan ziren. 2017koek arrain-merkatuko postu baten lekualdaketa —8.000 eurokoa— eta fruta eta barazkien merkaturako beste batena —9.000 eurokoa— dute jatorri. Atal honetan, gogorarazi behar da kanon honen salbuespena bere horretan mantentzen dela eskualdaketa ezarritako operatzaileen artean gertatzen denean, merkaturako elikadura-sektoreen berrantolaketa errazte aldera.

Finantza-emaitza garbiak 4.880 eurokoak izan dira; beraz, ekitaldiko etekin osoaren %0,98; aurreko ekitaldian, berriz, %7,2 izan ziren. Horrenbestez, %90eko jaitsiera izan dugu 2016an lortutako zifrarekin alderatuta, euroguneko erreferentziazko interes-tasak amiltzearen ondorioz. Batez besteko eskuragarritasun finantzarioa %10,6 handitu da aurreko ekitaldiarekin alderatuta, eta, haren bidez, baliabideen %0,04ko batez besteko errentagarritasuna lortu da.

Zerbitzuen eskaintza

Merkatuko okupazioa egonkor mantendu da, %99,5eko okupazio-ratioarekin.

Ustiaketa-gastuen osotasuna egonkor mantendu da, %0,13ko igoera txiki batekin; ondorioz, 495.215 euroko ustiaketa-etekina izan dugu. Horrek %20,2ko jaitsiera dakar aurreko ekitaldiarekin alderatuta. Arrazoiaren artean daude kaudimen ezak eragindako kalteen igoera —82.478 eurokoak—, nagusiki bi bezerori dagokiena: bata, Merkataritza-gunekoa, eta bestea, merkaturako jarduera osagarrietan diharduena.

Gainerako gastu-partida esanguratsuenek honako garapena izan dute: %8,6ko murrizketa argindar-gastuetan, %10,4ko murrizketa Konponketa eta Kontserbazio atalean, %3,4ko murrizketa Seguratasunean eta Zaintzan, eta %36ko murrizketa udal zergen tributazioan, OHZri (Ondasun Higiezinaren gaineko Zergari) dagozkion zerga-erreformen ondorioz; horiek murrizketa nabarmena ekarri dute.

Kanpoko zerbitzuek, aldiz, honakoak barne hartzen dituzte: "Konponketan eta kontserbazioan" egindako gastuak, 248.045 euroan; "Zaintzan eta atezaintzan" egindakoak, 263.307 euroan; "Garbiketan eta isurietan" egindakoak, 992.323 euroan; "Hornidura elektrikoa eta ur-

hornidura" atalean egindakoak, 794.330 euroan; eta "Bestelako kanpo zerbitzuen" epigrafean sartutako gastuak, 298.582 euroan.

Mozkinen gaineko Zergari dagozkion betebeharrak tributarioek eragindako gasturik ez du izan Mercabilbaok, zerga horri abenduaren 5eko 11/2013 Foru Arauaren 39.1 artikulua ezartzearen ondorioz. Hori sozietatearen kapitala murriztu ostean egin zen, titulartasun pribatuko akzioak amortizatuz eta estatutu sozialak moldatuz, hartara kapital sozial osoak titulartasun publikoa izan zezan.

Inbertsioak

Mercabilbao, S.A.k 2017an egindako inbertsioa 160.385 eurokoa izan da; horietatik, 147.000 euro instalazio elektrikoaren egokitzapenarekin lotutako instalazio teknikoak dagozkio; gainerako 13.000 euroak, berriz, bulego nagusiak birmoldatzeko altzariei eta ekipamendu informatiko eta ikus-entzunezko ekipamenduei.

Abian diren instalazioen atalak 71 mila euroko zenbatekoa jasotzen du, uneotan Oztopo Arkitektonikoak desagerrarazteko egiten ari garen obrei dagokiona.

Aurreikus litekeen Sozietatearen Garapena

Egungo hitzarmenak 2021ean iraungiko direla ikusirik, 2017ko ekitaldian bezeroekin kontratuak lizitzatzeko prozedura ezarri dugu. Lehenbiziko mugarrak laginketa bat egitea izan da, enpresek 2021etik aurrera Mercabilbaon jarduteko duten interesa ezagutzeko asmoz. Prozesu ez-loteslea izan da, eta Sozietatearen webgunearen bidez egin dugu, %96tik gertu dagoen aldeko emaitza lortuz.

2018rako helburua lizitazio-prozesuarekin jarraitzea da, ez soilik asmoen adierazle gisa, Mercabilbaoren postu eta lokalen esleipenarekin amaitu daitekeen lizitazio publiko gisa baizik; hartara, Mercabilbaon lan egingo duten enpresa operatzaileak ezagututakoan, Elikadura-unitatearen instalazioak gaurkotzeko lanen erritmoa adostu ahalko dugu.

Merkatuko okupazioa egonkor mantentzea espero dugu, aurreko ekitaldiko okupazio-tasa antzekoari eutsiz; alde horretatik, ez dugu arrisku handirik aurreikusten.

I+G arloko inbertsioak

Ekitaldi honetan ez dugu jarduerarik egin Ikerketa eta Garapenaren arloan.

Akzio propioak

2017ko abenduaren 31era bitartean, ez daukagu akzio propioarik zorroan, eta ekitaldian ere ez dugu halako operaziorik gauzatu.

Finantza-tresnen erabilera

Sozietate publiko honen finantza-kudeaketaren helburu eta politikek honakoa bilatzen dute, gehienez ere hiru urteko epean egin beharreko finantza-inbertsioen irizpide gisa: hegakortasunagatik arriskurik ez egotea eta finantza-merkatuari

une bakoitzean dagokion errentagarritasuna lortzea.

Arrisku monetarioen salbuespenezko irizpide hauek derrigorrez bete beharrekoak ditu sozietate publikoak, finantza-inbertsioak kontratatzerakoan; irizpideok eta Merkaturako okupazioaren egonkortasunak erakusten dute likidezian arriskurik ez dagoela, eta eskuditu-fluxuen estaldura bermatzen dute.

Sozietateak ez dauka zabalik inolako mailegu edota kreditu-ildorik; horrenbestez, atal horretan ez dago arriskurik.

Finantzen eta aurrekontuen adierazleak

Likidezia	0,70
Kaudimena	11,84
Bermea	17,00
Autonomia	%94,12
Epe laburreko/ luzeko zorpetzea	%6,25
Amortizazio	
Metatuaren Tasa	%93,27
Aktiboaren Errotazioa	0,26
Kapitalaren Errotazioa	0,94
Diru-sarreraren Egikaritzea	%99,51
Gastuen Egikaritzea	%95,40

Merkatuan presentzia handiena duten barazkiak:

Patata	15.344.436	-1,16%
Tomatea	14.998.881	-0,23%
Tipula	4.849.270	0,61%
Letxuga	4.846.198	-1,16%
Piperra	4.693.256	-3,80%

Hazkunde handiena izan duten barazkiak:

Batata	81.073	43,39%
Kardoa	27.143	34,47%
Manika	36.968	24,38%
Zainzuria	184.987	14,52%
Lonbarda	25.222	10,05%

Jaitsiera handiena izan duten barazkiak:

Babarrunak	39.106	-23,40%
Erremolatxak	19.421	-7,59%
Ziazerba	79.873	-6,42%
Leka	3.020.658	-6,40%
Babak	274.410	-4,01%

Mercabilbaon presentzia handiena duten frutak:

Laranjak	34.718.824	-1,70%
Banana	24.403.171	10,75%
Sagarra	20.886.987	0,28%
Mertxikak	8.922.714	-0,68%
Mandarina	8.318.128	1,65%

Hazkunde handiena izan duten frutak:

Mugurdia	2.234	100,18%
Irasagarra	22.313	25,38%
Almendra heldugabeak	8.226	20,88%
Mertxika sikatuak	3.511	15,99%
Ahuakateak	387.247	15,54%

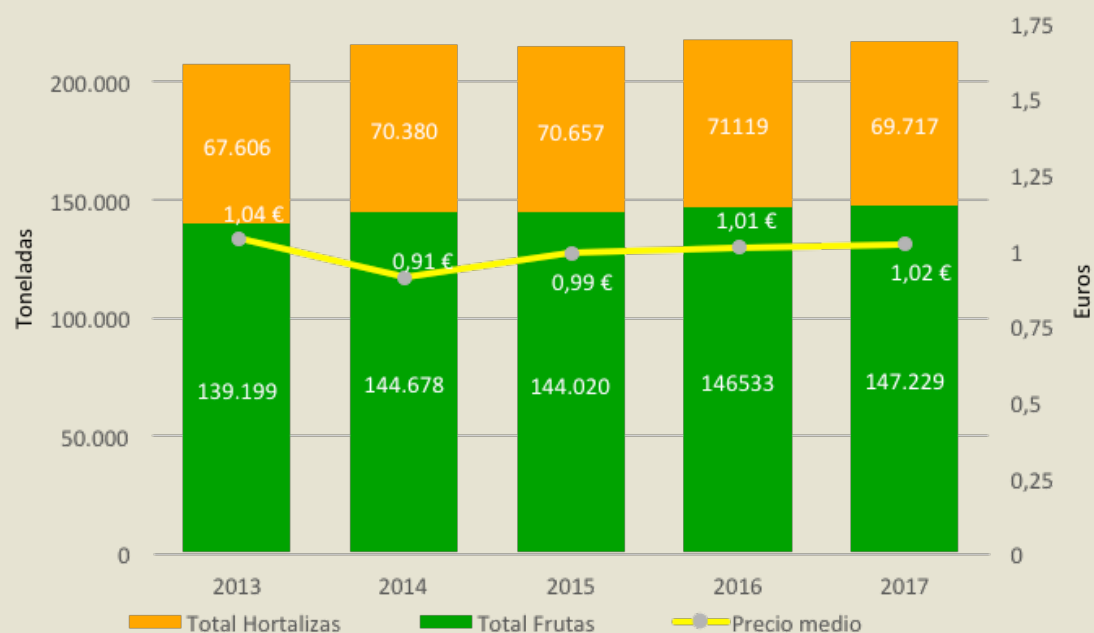
Jaitsiera handiena izan duten frutak:

Litxia	142	-94,36%
Pikuak	153.480	-21,50%
Mizpirak	102.590	-21,17%
Kiwiak	4.406.918	-5,93%
Uztapikuak	73.562	-3,89%

Fruta eta barakiak

Merkatuen bilakaera, 2013-2017 (tonak)

Merkatuetako batez besteko prezioaren bilakaera, 2013-2017

Estatuko produktuen jatorri nagusiak:

VALENTZIAKO ERKIDEGOA

48.559 tn (22,17%)
 Laranja (28.325 tona)
 Mandarina (7.803 tona)
 Tipula (3.520 tona)

ANDALUZIA

30.515 tn (13,92%)
 Tomatea (9.340 tona)
 Marrubia (4.805 tona)
 Piperra (2.991 tona)

KANARIAR UHARTEAK

23.265 tn (10,61%)
 Bananak (23.226 tona)
 Ahuakatea (25 tona)
 Papaia (13 tona)

KATALUNIA

20.030 tn (9,14%)
 Sagarra (12.386 tona)
 Mertxika (2.989 tona)
 Madaria (2.677 tona)

EUSKADI

4.952 tn (2,26%)
 Letxuga (1.467 tona)
 Patata (1.438 tona)
 Tomatea (1.224 tona)

Importazio produktuen jatorrizko herrialde nagusiak:

ITALIA

4.655 tn (1,91%)
 Sagarrak (2.114 tona)
 Kiwiak (1.586 tona)
 Mahatsa (477 tona)

FRANTZIA

3.876 Tn (1,78 %)
 Sagarrak (1.857 tona)
 Patata (1.135 tona)
 Intxaurra (586 tona)

MAROKO

3.854 tn (1,76%)
 Lekak (2.052 tona)
 Laranjak (555 tona)
 Marrubia (471 tona)

COSTA RICA

2.910 toneladas (1,33%)
 Ananak (2.721 tona)
 Manioka (29 tona)
 Meloia (22 tona)

BRASIL

1.667 toneladas (0,76%)
 Meloia (828 tona)
 Laranja (442 tona)
 Papaia (223 tona)

(produktuaren %, merkatuan komertzializatutako bolumen osorekiko)

Merkatuan presentzia handiena duten arrainak:

Legatza	2.194.118	3,77%
Txitxarroa	2.145.188	-7,96%
Antxoa	1.916.755	3,29%
Olairra	1.684.092	-0,64%
Izokina	1.102.468	-6,23%

Hazkunde handiena izan duten arrainak:

Lamotea	1.647	243,13%
Itsas aingira txikia	314	190,74%
Lentoia	6.151	120,07%
Sorbaldako kokorra	2.943	90,12%
Egaluzea	46.409	53,18%

Jaitsiera handiena izan duten arrainak:

Platuxa	68	-96,46%
Asto arraina	235	-83,54%
Txelba hortzandia	256	-75,34%
Berrugeta	2.013	-54,61%
Pantxoa	221	-54,34%

Merkatuan presentzia handiena duten itsaskiak:

Muskuiluak	2.350.412	2,99%
Magurioa	568.938	1,14%
Txirlak	534.582	3,24%
Nekorak	433.240	-2,52%
Buia	320.362	1,15%

Hazkunde handiena izan duten itsaskiak:

Otarraia	594	72,67%
Bieirak	1.441	32,20%
Karramarroak	3.156	14,06%
Ostrak	49.415	12,92%
Kadeluxak	396	12,82%

Jaitsiera handiena izan duten itsaskiak:

Izkiratzarrak	581	-34,57%
Txaka	20.584	-13,48%
Otarraia	137.033	-13,47%
Lanpernak	77.886	-9,43%
Ganba	66.934	-4,17%

Merkatuan presentzia handiena duten izoztatutako produktuak:

Txibia	1.123.408	1,61%
Bestelakoak	965.055	23,23%
Otarraia	816.104	17,15%
Legatza	626.136	90,92%
Bakailaoa	293.834	-10,40%

Gehien hazi diren izoztatutako produktuak:

Buia	1.742	125,94%
Txokoa	20.987	55,34%
Otarraia, isatsak	744	48,80%
Arrain heglariak	70.882	39,04%
Hegaluzea	8.591	31,44%

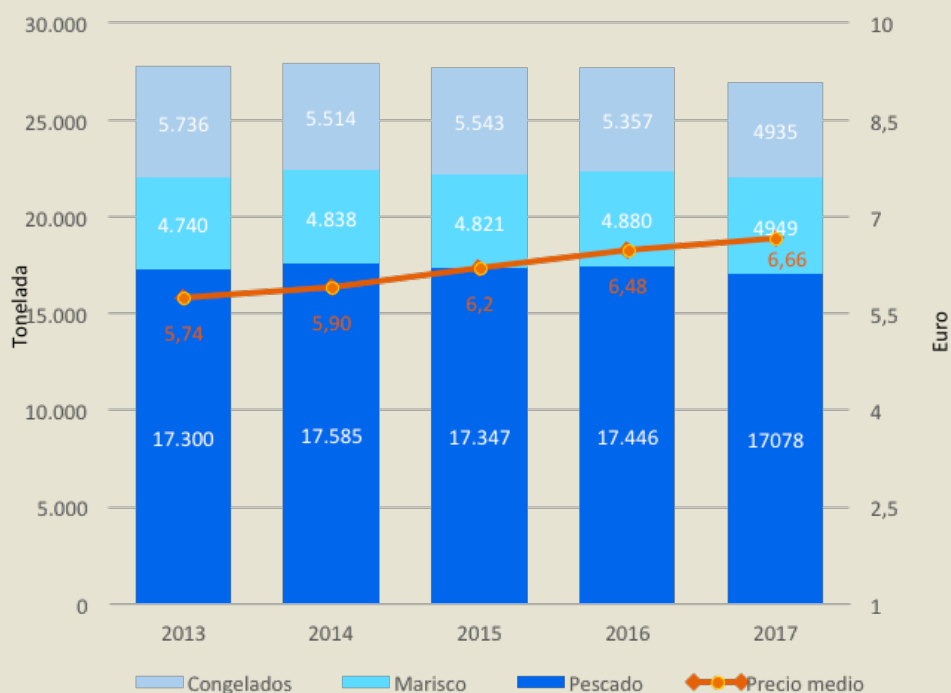
Gehien jaitsi diren izoztatutako produktuak:

Panga	9.815	-61,39%
Merlenka	206.320	-28,37%
Tilapia	10.008	-21,04%
Olagarroa	116.652	-16,35%
Zapoa	69.168	-16,06%

Arrain merkatua

Merkatuen bilakaera, 2013-2017 (tonak)

Merkatuetako batez besteko prezioaren bilakaera, 2013-2017

Estatuko produktuen jatorri nagusiak:

GALIZIA

- 7234 Tn (32,84 %)
1. Muskuilla (2.244 tona)
2. Legatza (1.128 tona)
3. Txitxarroa (563 tona)

EUSKADI

- 4916 Tn (22,32 %)
1. Txitxarroa (851 tona)
2. Legatza (760 tona)
3. Antxoa (693 tona)

KANTABRIA

- 1341 Tn (6,09 %)
1. Txitxarroa (349 tona)
2. Hegaluzea (195 tona)
3. Antxoa (183 tona)

ASTURIAS

- 1073 Tn (5,58 %)
1. Bakalada (353 tona)
2. Txitxarroa (218 tona)
3. Legatza (205 tona)

ANDALUCIA

- 743 Tn (4,14%)
1. Sardina (165 tona)
2. Antxoa (125 tona)
3. Olagarroa (88 tona)

Importazio produktuen jatorrizko herrialde nagusiak:

EUROPAKO ERKIDEGOA

- 1.939 Tn
1. Bakailaoa (578 tona)
2. Txibia (219 tona)
3. Izokina (182 tona)

ERRESUMA BATUA

- 2125 Tn
1. Oilarra (683 tona)
2. Nekorak (434 tona)
3. Magurioak (368 tona)

PORTUGAL

- 499 Tn
1. Antxoa (291 tona)
2. Egaluzea (53 tona)
3. Sardina (43 tona)

Importatutako produktu izoztu nagusiak:

AFRIKA

- 1.141 Tn
1. Txibia (466 tona)
2. Ganba (254 tona)
3. Olagarroa (116 tona)

HEGO AMERICA

- 1 649 Tn
1. Otarrainxka (636 tona)
2. Legatza (346 tona)
3. Txibia (270 tona)

EUROPA

- 380 Tn
1. Bakailaoa (214 tona)
2. Zigala (35 tona)

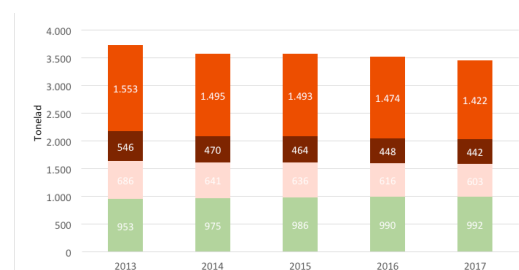

Merkatu balioaniztaztunean gehien saldu diren produktuak

1. Arrautzak	992 tn
2. Esnea	571 tn
3. Behikia	187 tn
4. Askotariko haragiak eta hestegabeak	184 tn
5. Oilaskoa	61 tn

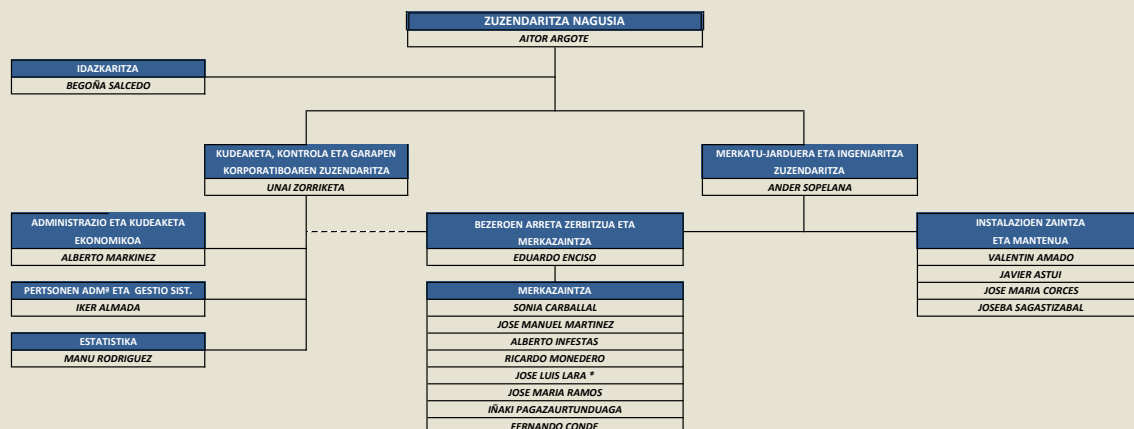
Balioaniztuna

Merkatuen bilakaera, 2013-2017 (tonak)

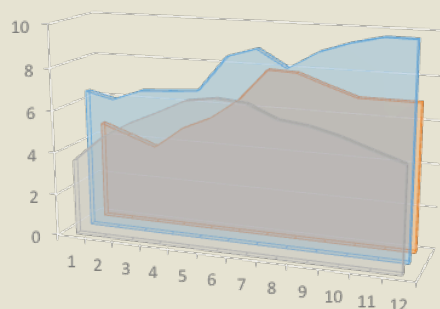
(produktuaren %, merkatuan komertzializatutako bolumen osorekiko)

MERCABILBAOko ORGANIGRAMA

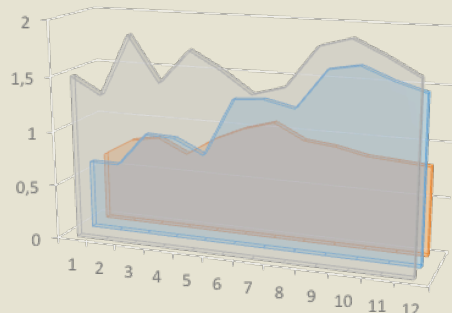
* Urteko txosteneko atal honetatik, 2018 urte hasieran hildako, Jose Luis Lara gure lankidea omendu nahiko genuke.

Absentismoa LEIg-rekin/Lan-orduak

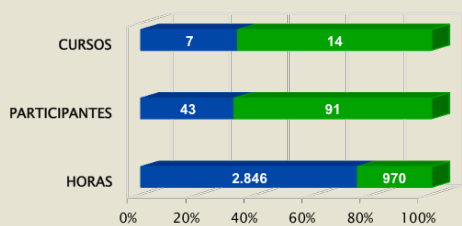
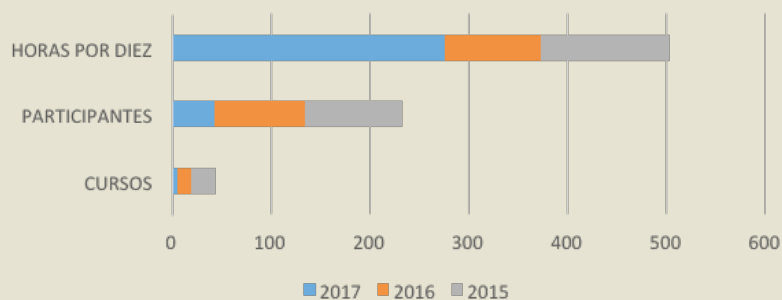
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	3,57	4,77	5,56	6,18	6,85	7,05	6,94	6,33	6,16	5,81	5,34	4,89
2016	6,6	6,29	6,81	6,9	7,01	8,67	9,1	8,32	9,13	9,6	9,92	9,91
2015	4,72	4,25	3,77	4,8	5,41	6,39	7,91	7,86	7,37	6,92	6,92	6,92

Absentismoa LEI gabe/Lan-orduak

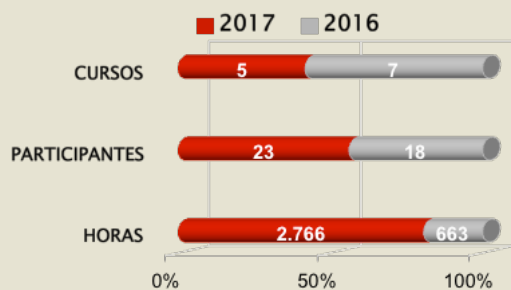
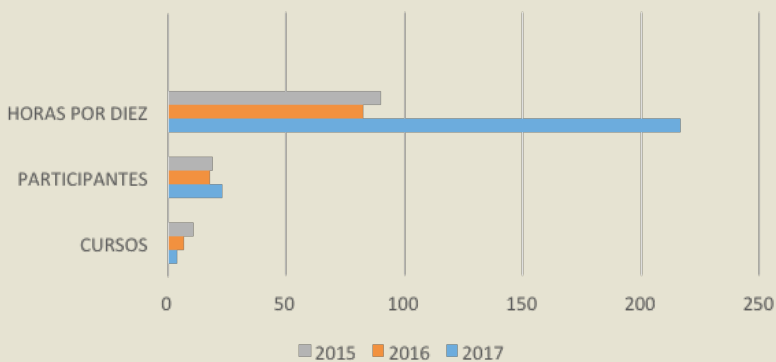

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2017	1,49	1,34	1,89	1,49	1,79	1,64	1,45	1,53	1,89	1,97	1,84	1,69
2016	0,63	0,63	0,94	0,93	0,8	1,33	1,35	1,29	1,65	1,7	1,59	1,51
2015	0,63	0,79	0,84	0,71	0,88	1	1,08	0,94	0,91	0,85	0,83	0,81

FORMAKUNTZA GUZTIRA 2017/12/31

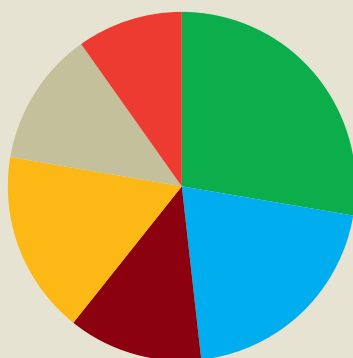

FORMAKUNTZA MERCABILBAO 2017/12/31

MERCABILBAOn dauden enpresak

Frutak eta barazkiak	31	■
Arrainak	23	■
Askotarikoak	14	■
Merkataritza Zentroa	19	■
Jarduera osagarriak	14	■
Bizkaiko baserritarrak	11	■

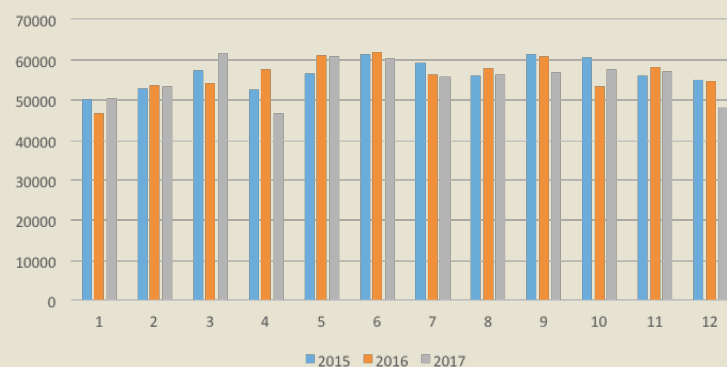
ARRAINAK

101-3	Arrainko S.L.
102	Pescados La Bermeana S.A.
104	Pescados Eunat S.L.
105	Triana S.A.
106	Conifres S.L.
107-9	Pérez Viñas Comercial, S.L.
108	Ugena-Seseña S.L.
110	José Crespo S.A.
112-14	Pescados Bizkaimar S.L.
111	Pilar y Daniel S.L.
113	RIF Bilbao S.L.
115	Pesc. y mariscos Elyan S.L.U.
116	Frio Bilbao S.A.
117-19	Pesc. Hermanos Sáinz S.L.
118-21-23	Las Capotinas S.A.
120-22	Mateo Montes S.L.
124-26	Arraiza y Gutierrez S. L.
125-27	Pescados Irureta S. A.
128	Tuna Fish Internacional
129	Pescados Txalupa S. L.
130	Suc. Pescados Alonso S. L.
131	Alazmar Arrainak S. L. U.
132	Pescaderías Vascas S. A.
Hielo	Frigoríficos Gago S. A.
Ac. Pes.	Javier García Sáez
Vivero	

Sarrerak, ibilgailu motaren arabera

SARRERA	2017	2016	2015
Autoak eta furgonetak	603.218	612.464	614.558
3.500 Kg. baino gehiagoko kamioiak (2 ardatz)	31.289	33.650	35.262
3.500 Kg. baino gehiagoko kamioiak (3 ardatz)	30.757	30.846	29.962
GUZTIRA	665.264	676.960	679.782

Sarrera kopuruaren garapena, hilabeteka

FRUTAK, BARAZKIAK eta BANANAK

201	Setas y Champiñones Ruiz S.L.
202-4-6-8-10	Frutas Olmos S.L.
203-5	Cultivar S.A.U.
207-9-11-13	Peltisa S.L.
212-18-20	Frunorte y García S.L.
214-16	Vda. y Hnos. de N. Rodríguez S.A.
215	F.J.Santamaría Santos y Hnos. S.L.
217	Laumont S.L.
221	Alejandro Calvo S.L.
223	Almacenes Villate S.L.
225-6-28	Barroso Elvira S.L.
219-27-29	Frutas y Hortalizas Tito S.L.
231-33-35	Frutas Olpa S.A.
230-32-34-36-240	Bilco S.A.
308-10-301-3-5	Restituto y A.C. Martínez S.A.
302-4	Torres Hnos. y Suces. S.A.
306	F.J. Santamaría Santos y Hnos. S.L.
307	Frutas La Rondeña S.A.
313	Merca Ruiz, S.L.
312	Hnos. Pérez Sebastián S.L.
314	Frumax S.L.
309-11-15	Bilcofrut S.L.
316-18-20-607	Vda. y Hnos. de Nicolás Rodríguez S.A.
317-19-21	Frutas Udondo S.L.
323	Alejandro Calvo S.L.
325-26-27-28-30	Frutas Iru S.A.
329	Frutas Fernández 1938 S.L.
332-34-36	Frutas Fonseca S.L.
337-339	Ruiz Osma S.L.
30	
331-33-35-38-40	
601-2-3-20	Frutas Iru S.A.
604-5	Eurobanan Logística Norte S.L.
606	Uria Export S.L.
610-15-16-17	Plátanos Tito S.L.

BALIOANIZTUNA

501	Bilbofres S.L.
502	Frutas Udondo S.L.
503	Triana S.A.t
504-6-8	Hnos. Carrasco Horrillo S.C.
505-7	Elaborados Olaifresh S.L.
509	Frutas Cenizo S.L.
510-12	Frutas Soler y Alex S.L.
511-15-17	Com. de Huevos Mosteiro S.L.
513	Cárnicas Pabela S.L.
514	Pescados y Mariscos R.M. Barriocanal S.L.
516	Transp. Hnos. Barbero S.L.
518-20-24-21	Transportes Irazabal S.L.
519	Lapera Frutas y Hortalizas S.L.
522	Carnes Selectas 2000 S. A.
523-25-27	Ves S.L. (Norcash)
526	Fco. Hernández Suc. S.L.

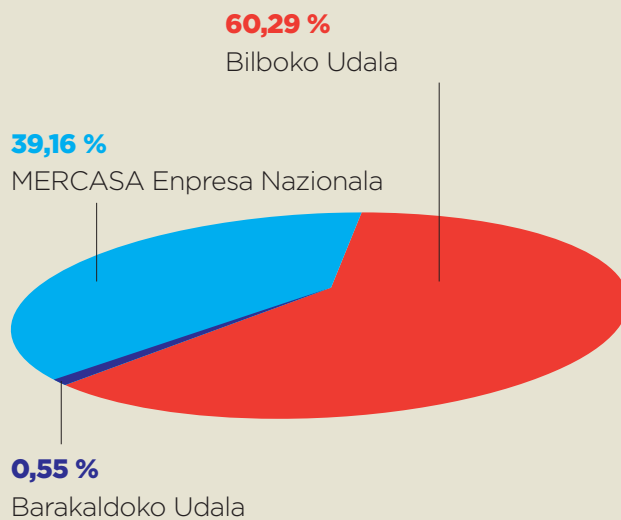
Osagarriak

Asist. Sanitaria	DYA-Botiquín
Rec. Aliment.	Banco Alimentos de Bizkaia
Fru. y Hort.	Asociación de Detallistas
Reciclaje envases	Ibarreta 2000 S.A.
Carburantes	(CEPSA)
Fru. y Hort.	Txairo Logística S.L.
Fru. y Hort.	Frutas Udondo S.L.
608-09	Arc Eurobanan Zaragoza S.L.
611-12-20	Frut. y Hort. del Norte S. L.
Congelados	Conifres S.L.
Congelados	Frio Bilbao S.A.
Congelados	Mateo Montes S.L.
Palets	Luis José Gutierrez
Transportes	Olano Seafood Iberica S.A.

Merkataldegiak

1	Cafetería Mercabilbao
3	Asoc. Mayoristas Frutas
4	B.O.C.D.O. Trafic S. L.
5	Arturo Larraondo Echevarria
7	Falina S.L.
8	Merkapesaje (J. Andrés Miguelez)
10	Panadería
11	J2 S.L. Equip. Aliment. y Hostelería
12	Admón. Lotería
15	Juan Antonio Molina
16	BBVA
17	Cafetería Legarreta
18	Oficina de Correos6
20	Pablo Sagastizabal (Allianz Seguros)
21	Asoc. Mayoristas Pescados
22	Asesoría Ibarreta S.P.V. S. L.
23	

Akziodunak

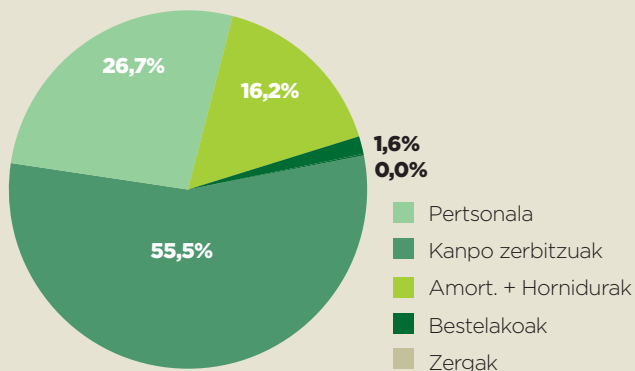

Administrazio kontseilua

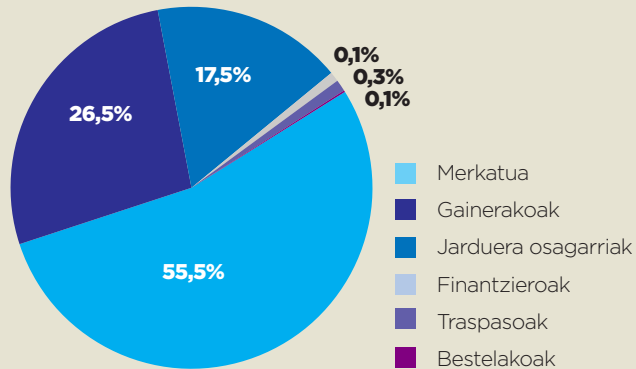
Presidentea:	Juan María Aburto Rique j. txit gorena	Bilboko udala
1. Presidenteordea:	José Antonio Crespo Albelda jn.	MERCASA
2. Presidenteordea:	Xabier Otxandiano Martínez jn.	Bilboko udala
Kontseilukideak:	Asier Abaunza Robles jn.	Bilboko udala
	Ricardo Barkala Zumelzu jn.	Bilboko udala
	Aranzázu Campos del Palacio and.	MERCASA
	Yolanda Díez Sáiz and.	Bilboko udala
	Silvia Llerena Muñoz and.	MERCASA
	M. Gotzone Sagardui Goikoetxea and.	Bilboko udala
	María Vázquez González and.	MERCASA
Idazkaria:	Gonzalo Ruiz de Aizpuru jn.	
Abokatu-Aholkularia:	Gregorio Esteban Guereca jn.	
Zuzendari nagusia:	Aitor Argote Ibáñez jn.	

2017/12/31ean indarreko administrazio-kontseilua

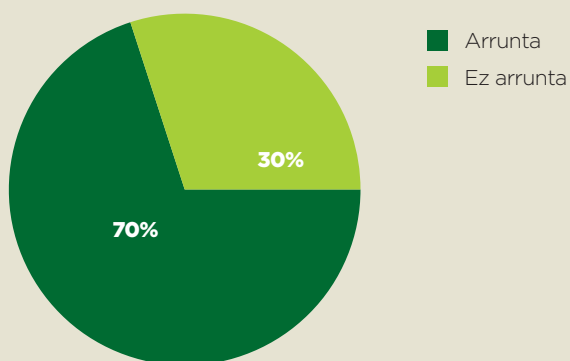
GASTUAK

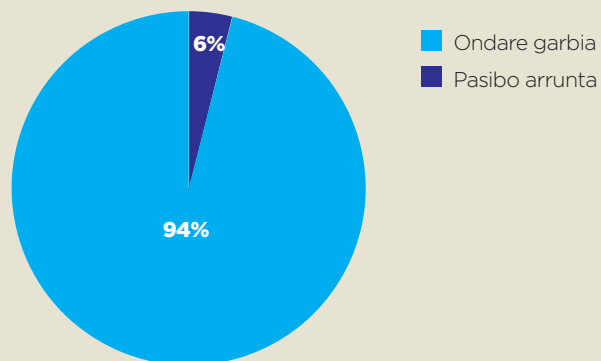
SARRERAK

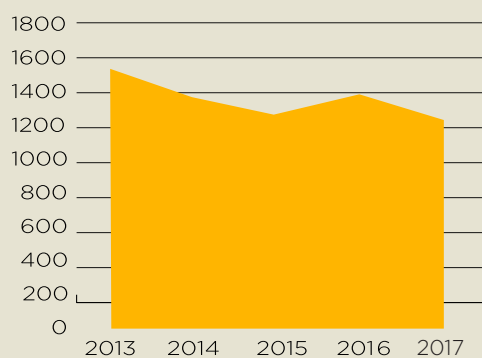
AKTIBOA

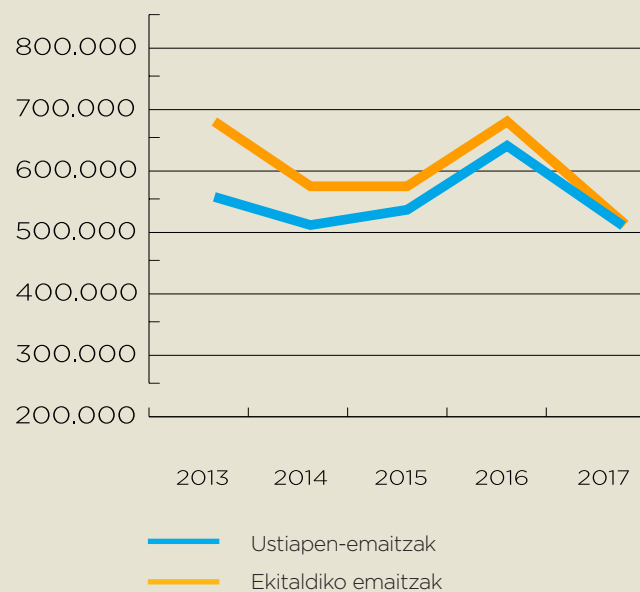
ONDARE GARBIA eta PASIBOA

CASH-FLOWen eboluzioa (milaka EURO)

EMAITZAREN BILAKAERA (EUROTAN)

EGOERA-BALANTZEA 2017eko abenduaren 31ra (eurotan)

AKTIBOA	2017	2016
Aktibo ez Arrunta		
Ibilgetu materiala	6.100.621	6.649.340
Finantza ibilgetua	351	351
AKTIBO EZ ARRUNTA GUZTIRA	6.100.972	6.649.691
Aktibo Arrunta		
Zordunak	247.109	269.247
Ekitaldi epe Finantza inbertsioak	13.285.723	12.482.118
Ekitaldi amaierako doikuntzak	13.877	0
"Diruzaintza eta bestelako aktibo likido baliakideak	447.708	176.391
AKTIBO ARRUNTA GUZTIRA	13.994.417	12.927.756
AKTIBO GUZTIRA	20.095.389	19.577.447
ONDARE ETA PASIBOA	2017	2016
ONDARE GARBI		
Baliabide propioak		
Kapital harpidetua	5.667.370	5.667.370
Erreserbak	12.745.884	12.411.976
Ekitaldiko Emaiza	500.095	668.519
Baliabide-Propioen Guztira	18.913.349	18.747.865
ONDARE GARBI GUZTIRA	18.913.349	18.747.865
PASIBO EZ ARRUNTA		
Ekitaldi epe luzera	0	0
PASIBO EZ ARRUNTA GUZTIRA	0	0
PASIBO ARRUNTA		
Beste finantziario pasiboak	134.127	129.470
Taldeko Enpresekin zorrak	7.627	7.627
Hartzekodun kometzialak	530.993	425.008
Ibilgetu-hornitzaileak		
Beste zor ez komertzial batzuk	43.356	39.500
Epe laburreko zorra	12.847	12.642
Ekitaldi epe laburrera	173.754	215.335
PASIBO ARRUNTA GUZTIRA	889.857	829.582
ONDARE GUZTIRA + PASIBOA	19.803.206	19.577.447

GALERA-IRABAZIEN KONTUA 2017eko abenduaren 31ra (eurotan)

SARRERAK	2017	2016
Negozioaren zenbatekoa	3.890.275	3.892.196
Arrain merkatua	653.354	651.692
Barazki eta fruituen merkatua	1.702.966	1.701.601
Hozkailu orokorra	345.130	357.514
Balio anitzeko merkatua	391.123	388.112
Merkataritza zentrua	211.676	214.761
Beste jarduera batzuk	586.026	578.516
Osagarri sarrerak eta gainerako kudeaketa	1.428.434	1.542.445
Salbuespenezko sarrerak eta dirulaguntzak	5.072	8.662
SARRERAK GUZTIRA	5.323.781	5.443.303
GASTUAK	2017	2016
Pertsonal-gastuak	1.288.991	1.259.481
Soldatak	971.069	942.762
Gizarte zamak	317.922	316.719
Amortizazioetarako zuzkidurak	780.340	734.187
Trafiko horniduren aldaketak	82.478	8.057
Bestelako ustiapen gastuak	2.675.747	2.820.138
Kanpo zerbitzuak	2.596.588	2.696.436
Zergak	79.159	123.702
Salbuespenezko gastuak	1.010	494
GASTUAL GUZTIRA	4.828.566	4.822.357
Ustiapenaren emaitza	495.215	620.946
Finantza emaitza positibo garbiak	4.880	48.279
Zerga aurreko emaitza	500.095	669.225
Elkarteen gaineko zerga	0	0
EKITALDIKO EMAITZA	500.095	669.225

merca**B**ilbao

Bulegoak · Oficinas Generales

(Astelehenetik Ostiralerara 6:30 - 14:00h. Lunes a viernes)

Tel.: **944 492 758** · Fax: **944 406 603**

email: mercabilbao@mercabilbao.eus

Sanitate Ikuskapena · Inspección sanitaria

Tel.: **944 492 782**

Harrera · Entrada (24 horas) · Tel.: **944 490 910**

Merkatu-Ordutegiak (Erosleen ordutegia)

Horarios del Mercado (Acceso para compradores)

4:30-13:00h. eta 18:30-21:00h. lan egunetan.

De 4:30 a 13:00 h., y de 18:30 a 21:00 h., en días hábiles.

Mercados Centrales de Abastecimiento de Bilbao, S.A.
Bº Ibarreta 1, 48970 BASAURI Bizkaia · SPAIN

www.mercabilbao.eus